

ABSTRAKT

Diplomová práce se zabývá tématem poskytování zdravotní péče bez souhlasu v intenzivní péči. Situace, kdy je možné hospitalizovat dotyčnou osobu bez souhlasu, specifikuje ustanovení § 38 ZZS. Nezřídka se lze v intenzivní péči setkat s pacienty, kterým je nutné poskytnout neodkladnou péči bez jejich souhlasu. Častým případem je také ošetření osob jednajících pod vlivem návykových látek, nebezpečných sobě nebo svému okolí, jejichž zdraví může být poškozeno, nebo dokonce mohou být ohroženy na životě.

Péče bez souhlasu má svá úskalí i z pohledu etiky. Dochází ke střetu základních etických principů, kdy není zcela jasné, která z hodnot má být upřednostněna. Do sporu se především dostává princip beneficence a autonomie. Dodržení léčebného postupu v souladu s právem a etikou je pracovní i morální povinností zdravotnických pracovníků.

Teoretickou část diplomové práce tvoří přehled právních a etických východisek zkoumané problematiky. Obsahem empirické části je výzkumné šetření. Provedla jsem kvalitativní obsahovou analýzu zdravotnické dokumentace u třiceti pacientů přijatých bez souhlasu na vybrané pracoviště intenzivní péče.

Cílem výzkumu bylo porovnání faktického stavu poskytování péče bez souhlasu se současnou právní úpravou a etickými hodnotami. Formulovala jsem tyto výzkumné otázky: Je péče bez souhlasu pacienta poskytována v souladu se současnou právní úpravou ČR? Kdy je péče bez souhlasu etická a kdy ne? Které situace jsou eticky obtížné? Je žádoucí provést úpravy právních dokumentů, které budou více vyhovovat požadavkům pacienta a zdravotnického personálu?

Za nejvýznamnější výsledky výzkumného šetření je považováno, že v případě pěti pacientů došlo během poskytování péče bez souhlasu z pohledu práva k chybnému postupu. U dvou pacientů je postup hodnocen jako sporný, u jednoho pacienta nelze jednoznačně posoudit.

Péče bez souhlasu je u čtyř pacientů z pohledu etiky velmi sporná až nesprávná. U dvou pacientů je postup považován za sporný, nikoliv však chybný. Ve zbylých případech je poskytnutí péče bez souhlasu pacienta považováno za postup v souladu s etickými hodnotami, i navzdory zásahu do tělesné integrity bez souhlasu.

klíčová slova: informovaný souhlas, intenzivní péče, péče bez informovaného souhlasu, detence, etika